Gäller för: Barn- och ungdomsklinik
Innehållsansvar: Elisabeth Nunez Castillo Brandberg, (elibr7), Överläkare
Granskad av: Elsa Fransson Bona, (elsbo), Överläkare
Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef
Giltig från: 2026-08-28
Giltig till: 2028-08-26

Ätsvårigheter med eller utan tillväxtavvikelse - Remisskriterier barnnutritionsteamet, SÄS

Sammanfattning

Syftet är att säkerställa rätt omhändertagande av barn med ätsvårigheter, med eller utan tillväxtavvikelse, inom barn- och ungdomsmedicin, SÄS.

Innehållsförteckning

Sammanfattning 1
Förändringar sedan föregående version 1
Förutsättningar 1
Genomförande 2
Vilka patienter kan remitteras till barnnutritionsteamet 2
Remiss till barnnutritionsteamet 2
Utredning 3
Behandling 3
Efter avslutad behandling 4
Dokumentinformation 4
Länkförteckning 4

Förändringar sedan föregående version

I denna version har uppdatering gjorts under rubrik *Vilka patienter kan remitteras till barnnutritionsteamet*.

Förutsättningar

Barnnutritionsteamet på SÄS bedriver specialistsjukvård för barn och ungdomar från 0 - 18 år med ätsvårigheter, med eller utan tillväxtavvikelser.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

I barnnutritionsteamet finns läkare, dietist, logoped, kurator, psykolog, fysioterapeut, sjuksköterska och undersköterska.

Genomförande

Vilka patienter kan remitteras till barnnutritionsteamet

- Barn och ungdomar från 0 - 18 år med ätsvårigheter, där den initiala utredningen och behandlingen hos annan vårdgivare visar på behov av insatser från specialistsjukvården.
- Barn som remitteras till nutritionsteamet med frågeställning angående nasogastrisk sond/gastrostomiknapp.
    - Barn som erhåller nasogastrisk sond fortsätter att följas upp i nutritionsteamet på barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, SÄS.
    - Barn som kommer på remiss från barnhabiliteringen med frågeställning om gastrostomiknapp återremitteras efter uppstart an enteral nutrition åter till inremitterande.
    - Barn som remitteras från barn- och ungdomspsykiatri kommer att efter uppstart av enteral nutrition ha sin uppföljning av dietist och läkare på remitterande inom barn- och ungdomspsykiatri. Gastrostomiknappbyte kommer att ske via nutritionssjuksköterska inom barnnutritionsteam SÄS.
    - Barn som kommer på remiss från regionhälsan och erhåller gastrostomiknapp fortsätter att följas upp i nutritionsteamet, barn och ungdomsmedicinsk mottagning, SÄS.
- ARFID (Avoidant restrictive food intake disorder) är en psykiatrisk diagnos i DSM-5 som ska utredas och behandlas inom barn- och ungdomspsykiatrin. Vid frågeställning gastrostomiknapp kan patienter med ARFID remitteras till barnnutritionsteamet (se punkten ovan).

Remiss till barnnutritionsteamet

Läkare ska ha gjort en allmänpediatrisk bedömning/undersökning och vid behov ha initierat behandling av följande medicinska tillstånd:

- Allergi.
- Celiaki.
- Obstipation - Obstipation hos barn (vgregion.se).
- Reflux - Vårdprogram för gastroesofagal refluxsjukdom hos barn och ungdomar.
- Stora förluster (kräkningar eller diarré).
- Thyroideafunktion.
- Tonsillhypertrofi och adenoid.

Önskemål om basal provtagning innefattande:

- Blodstatus.
- Leverstatus.
- Elstatus inklusive kreatinin.
- Transglutaminas.
- Thyroideastatus.
- Urinsticka.

Utöver information om ovanstående ska remissen även innehålla information angående:

- Tillväxtkurva.
- Uppgifter om barnets energi- och näringsintag, samt eventuella genomförda åtgärder.
- Uppgifter om eventuellt omoget/avvikande ätande för åldern.
- Relevanta uppgifter vad gäller den psykosociala situationen kring barnets matsituation.
- Viktiga uppgifter gällande barnets allmänna utveckling, medicinska och sociala bakgrund.
- Aktuell status, inklusive basal neurologstatus där eventuella avvikelser tydligt framgår.
- Finns det pågående medicinering? I så fall vilken?
- Bedömer du att barnet skulle behöva sond? Om sondbehovet bedöms vara akut får barnet hänvisas till akutmottagningen.
- Eventuellt behov av tolk.
- Namn, telefonnummer och adress till inremitterande, samt till samtliga vårdnadshavare så möjlighet finns att bjuda in till videobesök.

Utredning

I barnnutritionsteamet sker utredningen baserat på de fyra domänerna medicin, nutrition, ätförmåga samt psykosocial situation.

Behandling

I barnnutritionsteamet sker behandlingen baserat på de fyra domänerna medicin, nutrition, ätförmåga samt psykosocial situation. Utifrån dessa domäner sätts lämpliga insatser in, både individuellt och i grupp.

Målet med behandlingen för barn med ätsvårigheter är att

- upprätthålla adekvat nutritionsstatus för att främja optimal tillväxt och utveckling
- främja normal ätutveckling, hälsosamma matvanor och matglädje.

Efter avslutad behandling

Efter att barnet anses vara färdigbehandlat i barnutritionsteamet kan följande ske:

- Om ingen fortsatt nutritionsbehandling krävs avslutas patienten.
- Barn som bedöms vara färdigbehandlade i barnnutritionsteamet, och inte längre är i behov av specialistvård, remitteras för fortsatt uppföljning till primärvården/barnöppenvården, samt i relevanta fall till barn- och ungdomshabiliteringen respektive barn- och ungdomspsykiatrin.
- Om barnet behöver nutritionsbehandling som barnnutritionsteamet inte bedöms ha tillräckliga förutsättningar för att erbjuda, kan barnet remitteras vidare till lämplig vårdgivare.

Dokumentinformation

Nyckelord

Ätsvårigheter, barn, tillväxt, nutrition, ätförmåga, matsituation, matvanor

Länkförteckning

- Obstipation hos barn. Riktlinje barn- och ungdomsklinik. Obstipation hos barn (vgregion.se) under rubrik *Sök styrdokument*
- Vårdprogram för gastroesofagal refluxsjukdom hos barn och ungdomar. Barnläkarföreningen. Vårdprogram - Svenska Föreningen för Pediatrisk Gastroenterologi, Hepatologi och Nutrition (barnlakarforeningen.se) under fliken *vårdprogram*, rubrik *GERD*.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Elisabeth Nunez Castillo Brandberg, (elibr7), Överläkare

Granskad av: Elsa Fransson Bona, (elsbo), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9003-1367181295-573

Version: 8.0

Giltig från: 2026-08-28

Giltig till: 2028-08-26